

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XXIV. Prophetia Abdiae,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

ævo minime contigit. Quod autem probare nititur, Isaiæ filios futura prædixisse, ex his ipsius verbis: *Ecce ego, & pueri mei, quos dedit mihi Dominus, in signum & portentum Israël, frustra est, cum inde colligi nequeat, quod vult. Concedamus tamen id de filiis Isaiæ, probet de filiabus: ait enim Joël: Prophetabunt filii vestri, & filia vestra: probet itidem de ancillis & servis, quos Spiritus sancti aura afflatum quoque in Joël prædixit.*

Prophetia Amos, Amos 9, 11, & seq. A. G. 15, 13, & seq. XXIII. Est & Christi ac Ecclesiæ *μεγαλειών*, id quod profatur Amos: *In die illa suscitabo tabernaculum David quod cecidit, & reedificabo aperituras murorum ejus, & ea quæ corruerunt instaurabo, & reedificabo illud, sicut in diebus antiquis, ut possideant reliquias Idumææ, & omnes nationes, eo quod invocatum sit nomen meum super eos, dicit Dominus faciens hæc.* Ut superiora Joëlis Petrus, sic ista Amosi Jacobus quo pertinent ostendit in Actis; ad Christum nimirum, & gentes sub ejus jugum cogendas. Nec infiantur Judæi, qui in capite ultimo Thalmudici libri Sanhedrin, memoratum hic Tabernaculum David, Messiam esse volunt. Redeunt vero ad ingenium suum Judæi, cum prolaxa *ἱερογῆ* hujus pollicitationes, tum ubertatis terræ, & fructuum proventus, tum diuturnitatis imperii & amplificationis ac securitatis, *ἡγῶν λέβη* sumi volunt, eoque nomine Hieronymo pœnas dant. Et mento sane; tales enim esse fructus hic ab Amoso promissos intelligere par est, qualis ea fames est, cui sedandæ comparantur hi fructus & promittuntur. Cujusmodi autem fames illa sit, palam fecit Amos ipse, cum dixit: *Ecce dies veniunt, dicit Dominus, & mittam famem in terram; non famem panis, neque sitim aquæ, sed audiendi verbum Domini.* Animadvertendum ergo idem à Grotio est, qui lethali literæ inhaerens *σαρπίνης* hæc & Judaicæ intellexit; & Tabernaculum illud David, cujus instauracionem spondet Propheta, domum Davidis à Zorobabele reparatam esse docuit. Quod quam verum sit, patet ex iis in quibus Prophetiam suam Amosus claudit: *Et non evellam eos ultra de terra sua quam dedi eis, dicit Dominus Deus tuus.* Sedibus enim suis ita depulsa & exterminata est Judaica gens, ut nulla unquam longioribus & infeliciores exiliis damnata esse feratur. Sed nec omnes nationes Judaico imperio subjectæ sunt, vel Zorobabelis temporibus, vel sequenti ætate; imo in alienam Judaica ipsa gens ditionem concessit. At Christus Davide oriundus *ἡνὶ οὐρανῷ δούλῳ ἀνέστη*, cum juxta Evangelistæ verba, *ὁ λόγος σαρκὸς ἐγένετο, καὶ ἐκλήσθη ἐν ἡμῖν*, æternumque à Deo accepit regnum, crebris vaticiniis prædictum, & Davidi promissum. Optime hæc à Theodoro adnotata sunt adversus eam sententiam, quam deinde amplexus est Grotius, & quæ jam ipsius ævo invaluerat, & à Cyrillo quoque propugnata est; sed ita tamen ut hunc esse historię sensum vellet, alium autem veriore ad Christum pertinentem illic inesse censeret.

Hier. in Amos 9.

Amos 8, 11.

Joh. 1, 14.

Prophetia Abdias, Abdias, 17, & seq.

Joël 1, 31.

Isa. 1, 3.

Ezech. 1, 27, & 8, 2.

Apoc. 1, 14, & 2, 18, & 19, 12.

Ebr. 12, 25, 29.

Luc. 12, 49.

Isa. 31, 9.

Abd. 18.

Num. 24, 17.

Amos 9, 11, 12.

XXIV. *Et in monte Sion erit salvatio, inquit Abdias, & erit sanctus: & possidebit domus Jacob eos qui se possederant. Et erit domus Jacob ignis, & domus Joseph flamma, & domus Esau stipula, & succendentur in eis, & devorabunt eos, & non erunt reliquiae domus Esau, quia Dominus locutus est.* Quoniam salutares suas leges Hierosolymis primum & in Sione laturus erat Christus, unde per totum orbem promulgandæ erant; idcirco & hic Abdias, & supra Joël, in Sione salutem per Christum fore propositam prædicunt, & de Sione legem ac Domini verbum exiturum per Christum Isaias prodidit. Ignis quoque symbolo sæpe adumbratur Christus, & ignitus describitur; præcipue vero apud Ezechielem, & in Apocalypsi Iohannis. Mofi in ardente rubo, & inter Sinai montis flammæ locutum fuisse Christum, Justini, Origenis, Hieronymi, aliorumque Ecclesiæ Magistrorum contestata sententia est. Quo pertraxisse videtur eos Paulus in Epistola ad Ebraeos, cum collatis inter se & compositis, hinc ardente ac procelloso Sinai, inde Sione ac Hierosolyma cœlesti; hinc tubæ sono & formidolosa illa ac terribili voce, inde Ecclesia primitivorum ac Testamenti Novi sequestro Jesu, subjungit: *Videte ne recusetis loquentem: si enim illi non effugerunt, recusantes eum qui super terram loquebatur; multo magis nos, qui de cœlis loquentem nobis avertimus.* Quasi eundem velit utrobique fuisse locutum. Et demum: *Etenim Deus noster ignis consumens est.* Quocirca hæc aiebat Jesus ipse de se: *Ignem veni mittere in terram: & quid volo nisi ut accendatur?* Abdias vero penitus consonat Isaias, cum ait: *Dixit Dominus, cujus ignis est in Sion, & caminus ejus in Jerusalem.* Quod autem adjicit Abdias: *Et non erunt reliquiae domus Esau;* hoc ipsum de Christo à Balamo prædictum vidimus: *Erit Idumæa possessio ejus, & erit possessio ejus Seir;* cui prædictioni ex altera hæc Abdias R. Selomoh lucem affert, ut pote significationis ejusdem, & ad Messiam spectantis. Par est illa Amosi proxime à nobis allata, & Messias itidem prænuntia: *Suscitabo tabernaculum David, ut possideant reliquias Idumææ, & omnes nationes, eo quod invocatum sit nomen meum super eos; dicit Dominus faciens*

hæc. In hoc denique commate prophetia Abdæ concluditur: *Et ascendent saluatores* Abd. 27.
in montem Sion iudicare montem Esau, & erit Domino regnum. Messia hæc adscribit do-
 ctissimus Rabbinorum Maimonides: adscribimus & nos, & Saluatores Messiam ac
 Messia ministros dictos censemus. Sion vero, unde primum nova Christi lex profi-
 cisci, & in qua Ecclesia fundari debuit, Ecclesiam illam significat, Esau vero, Eccle-
 sia perduelles. Cæterum & hi, & illa, Christum regem sunt agniture, ut apertissime
 in secundo Psalmo de seipso Christus prædicat: *Ego autem constitutus sum Rex ab eo su-* Psalm. 2. 6, &
per Sion montem sanctum ejus, prædicans præceptum ejus. Dominus dixit ad me: Filius scq.
meus es tu, ego hodie genui te. Postula à me, & dabo tibi gentes hereditatem tuam,
& possessionem tuam terminos terræ. Hinc adeo Jesus Dominus dictus est Jesus: *Vocabis* Matth. 1. 21.
nomen ejus Jesum, ait Josepho Angelus, *ipse enim saluum faciet populum suum à peccatis* Luc. 1. 31.
eorum. Hinc & regnum illi æternum portenditur: *Et regnabit,* ait Maria Angelus,
in domo Jacob in æternum, & regni ejus non erit finis. Hinc & in Actis Petrus: *Prin-* Act. 5. 31
cipem & Saluatorem eum appellat. Hinc denique à Prophetis Regem, ducem, prin-
 cipem, ac præceptorem dictum eum supra obliuimus.

XXV. *Congregatione congregabo, Jacob, totum te; in unum conducam reliquias,* Prophetia
pariter ponam illum quasi gregem in ovili, quasi pecus in medio caularum: tumul- Michæa,
turabuntur à multitudine hominum; ascendet enim pandens iter ante eos: dividet & Mich. 1. 12, 13.
transibunt portam, & ingredientur per eam: & transibit rex eorum coram eis, & Dominus
in capite eorum. Verba sunt Michææ Prophetæ, quibus Christum præmonstrari con-
 tendo. Nam quamvis controversa sint inter eruditos, & ab aliis ad Samaritarum, Hie-
 rosolymitarumque excidium, ac Sedecia calamitates trahantur, ab aliis ad Christum,
 ego tamen vel apertorem eam esse aio interpretationem, quæ hæc Christo accom-
 modat, vel utramque certe simul posse consistere, quod sæpe accidere ex Paulo dif-
 ficere licet. Quippe proprium hoc Messia futurum esse officium Prophetæ docent, dif-
 ferfos Israëlitas congregare, quemadmodum errantes oves & dissipatas in unum gre-
 gem cogere pastores solent. Id sibi volebat Osée, cum diceret: *Et congregabuntur fi-* Os. 1. 11.
lii quida, & filii Israël pariter, & ponent sibi caput unum, & ascendent de terra. Idem
 & Jeremias tricesimo primo capite, cui Christi *œmulationis* inesse ostendimus: *Qui* Jer. 31. 10.
dispersit Israël, congregabit eum, & custodiet eum, sicut pastor gregem suum. Idem & Eze-
 chiel: *Hæc dicit Dominus Deus, Adhuc in hoc inuenient me domus Israël, ut faciam eis:* Ezech. 36. 37.
multiplicabo eos sicut gregem hominum, ut gregem sanctum, ut gregem Jerusalem in solenni-
tatibus ejus. Sic erunt civitates destructæ, plena gregibus hominum, & scient quia ego Do-
minus. Præcursum quoque ipsis Christum *œmulationis* Isaias in quinquagesimo secun-
 do capite, quod Messia itidem clarissimam prædictionem continet: *Non in tumultu* Isa. 52. 12.
exibitis, nec in fuga properabitis: præcedet enim vos Dominus, & congregabit vos Deus
Israël. Neque hic iterare opus est, quam sæpe in Codicibus sacris pastoris munus,
 nomenque asciscere amet Christus. Vetustiores itaque Judæi Messia *œmulationis*
 hic esse prædictam fatebantur, velut R. Moses Hadarian sive Concionator in
 Beresith Rabba.

Nobilem etiam capite quarto vaticinationem de Christo Michæas edidit, quæ quo- Mich. 4. 1, 2.
 niam ne verbis quidem ab ea discrepat, quæ secundo Isaiæ continetur capite, nihil scq.
 repetere necesse est, quæ ad hanc asserendam supra attulimus. Pauca quædam illu-
 strare solum conuenit, quæ loco huic peculiaris sunt. Velut illud: *Et corripiet gentes*
fortes usque in longinquum: cui simile hoc habet Psalmus secundus de Christo: Postula
à me, & dabo tibi gentes hereditatem tuam, & possessionem tuam terminos terræ. Reges eos
in virga ferrea. Subjicit Michæas: *Et sedebit vir subter vitem suam, & subter ficum*
suam, & non erit qui deterreat, quia os Domini exercituum locutum est: hoc ipsum de
Messia temporibus cecinit Zacharias: In die illa, dicit Dominus exercituum, vocabit vir Zach. 1. 10.
amicum suum subter vitem, & subter ficum. Pergit Michæas: *In die illa, dicit Dominus,* Mich. 4. 6.
congregabo claudicantem, & eam quam eieceram colligam, & quam afflixeram, & ponam clau-
dicantem in reliquias, & eam que laborauerat in gentem robustam: consona sunt ista So-
phonix: Ecce ego interficiam omnes qui afflixerunt te in tempore illo, & salvabo claudican- Soph. 3. 19.
tem, & eam qua ejecta fuerat congregabo, & ponam eos in laudem, & in nomen, in om-
ni terra confessionis eorum. Addit Michæas: *Et regnabit Dominus super eos in monte Sion,* Mich. 4. 7.
ex hoc nunc, & usque in æternum: paria de Christo nuntiantem Daniele audiuimus:
Potestas ejus, potestas æterna que non auferetur, & regnum ejus quod non corruptetur: &
Angelum quoque apud Lucam de Christo Jesu: Et regnabit in domo Jacob in æternum, Luc. 1. 31.
& regni ejus non erit finis. Notatur quoque Christus in istis Michææ: *Et tu, turris gre-* Mich. 4. 8, 9.
gis, nebulosa filia Sion, usque ad te veniet, & veniet potestas prima, regnum filia Jerusalem.
Nunc quare maiore contraheris? numquid rex non est tibi, aut consiliarius tuus perit? Ea-
 dem habet Isaias de Christo: *Parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis, & factus* Isa. 9. 6.